

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Варенюк Ангеліна	ПРАВОВИЙ СТАТУС ТУРОПЕРАТОРА ЯК СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	135
Вільчинська Наталія	МЕНЕДЖМЕНТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ЯК ОСНОВА АНТИКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМТВА У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ	137
Водяницька Олена	ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ ТА МЕТОДИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	141
Дерев'янкін Сергій	ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ПРОЦЕСАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	144
Долженков Олександр	РЕПАРАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ: ПРАВОВІ ВИКЛИКИ	146
Ковінько Марина	ЕКОНОМІЧНА ЖУРНАЛІСТИКА У ВИМІРІ ГАЛУЗЕВОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ	148
Колісник Вероніка, Харитоновна Аліна	ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	152
Корбут Анастасія	ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	156
Кравчук Світлана	ЛЮДСЬКА ГІДНІСТЬ ЯК ІМПЕРАТИВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ВИКЛИКИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	159
Куріченкова Марія	ЦИФРОВІ НАВИЧКИ ЯК ДРАЙВЕР ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ІННОВАЦІЙ: ВИКЛИКИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ОСВІТИ	163
Кухтюк Юлія	ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ НЕЗАКОННИМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИМИ ЗАХОДАМИ: ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	165
Лук'яненко Емма, Кириченко Сергій	ЦИФРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ ЯК РЕСУРС ДЕРЖАВНОГО РОЗВИТКУ	168
Маковій Віктор	ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФРАУДАТОРНОСТІ У ПРИВАТНОМУ ПРАВІ	170
Манікало Володимир	МІНІМІЗАЦІЯ ФІСКАЛЬНИХ РИЗИКІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ.	174
Миронюк Віра	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТУРОПЕРАТОРІВ ЯК МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	178
Осадчук Матвій	IGAMING-ІНДУСТРІЯ ЯК СЕГМЕНТ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	180
Петінова Оксана, Карастан Сергій	КОМПЛЕКСНА МОДЕЛЬ ЧИННИКІВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ	184
Повар Павло	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЛЦЕНЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРНИХ БІРЖ	190
Полуяктова Ольга, Шабля Дарина	РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ	194

Корбут А. С.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Миколаївський національний аграрний університет України
м. Миколаїв, Україна

ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Сучасний етап розвитку України характеризується поєднанням глибоких трансформаційних процесів та необхідністю подолання наслідків повномасштабної збройної агресії. Відбудова держави виходить за межі суто інфраструктурних завдань і передбачає комплексне оновлення інституційної системи, економічної моделі та правового середовища. У цьому контексті особливого значення набуває формування ефективних правових та економічних механізмів, здатних забезпечити стійкий розвиток, модернізацію та інтеграцію України у європейський політико-економічний простір.

Правові механізми визначають нормативні рамки, що регулюють діяльність державних інституцій, бізнесу та громадянського суспільства, тоді як економічні механізми забезпечують інструменти фінансування, стимулювання та структурної перебудови економіки. Їхня взаємодія формує основу для ефективної післявоєнної відбудови та довгострокового розвитку держави.

Модернізація системи державного управління є ключовою умовою ефективного використання ресурсів відбудови. Реформа передбачає оптимізацію структури органів влади, підвищення їхньої інституційної спроможності, цифровізацію адміністративних процедур та посилення підзвітності.

Функціонування незалежних антикорупційних інституцій - НАБУ, НАЗК, ВАКС - є необхідною умовою забезпечення прозорості та підзвітності у процесі відбудови [3, с.10]. Їхня діяльність спрямована на запобігання корупційним ризикам, контроль за використанням бюджетних та міжнародних коштів, а також на формування довіри з боку міжнародних партнерів. Ефективна антикорупційна політика є фундаментом легітимності та результативності відбудовчих процесів.

Залучення інвестицій потребує створення стабільного та передбачуваного правового середовища. Україна впроваджує механізми державно-приватного партнерства [4, с. 16], спеціальні економічні режими [5, с. 20-25], інструменти підтримки стратегічних інвесторів [6, с. 15] та гарантії захисту прав власності. Особливе значення має судова реформа, оскільки саме ефективна судова система забезпечує реальний захист прав суб'єктів господарювання та сприяє підвищенню інвестиційної привабливості держави.

Розвиток електронного урядування, впровадження цифрових реєстрів, електронних дозволів та автоматизованих систем державних закупівель сприяє зменшенню бюрократичних бар'єрів, мінімізації корупційних ризиків та підвищенню ефективності управління. Цифровізація стає одним із ключових інструментів прискорення відбудови та модернізації держави.

Економіка України перебуває у стані структурної трансформації, зумовленої воєнними викликами та необхідністю відновлення критичної інфраструктури. Пріоритетними напрямками стають розвиток оборонно-промислового комплексу, модернізація енергетичної системи, відновлення логістичних маршрутів, підтримка аграрного сектору та стимулювання високотехнологічних галузей. Післявоєнна відбудова розглядається як можливість для формування інноваційної та експортно орієнтованої економіки.

Україна отримує значні обсяги фінансової допомоги від Європейського Союзу, Міжнародного валютного фонду, Світового банку, країн G7 та інших партнерів. Ці ресурси спрямовуються на забезпечення макрофінансової стабільності, підтримку державного бюджету, реалізацію інфраструктурних проєктів та модернізацію енергетичного сектору. Міжнародна підтримка супроводжується вимогами щодо проведення реформ, що стимулює внутрішні інституційні зміни.

Створення спеціалізованих фондів дозволяє акумулювати ресурси для реалізації масштабних проєктів відбудови. Їхня діяльність охоплює реконструкцію житлового фонду, транспортної інфраструктури, енергетичних об'єктів та соціальних установ. Фонди виступають координаторами міждержавних, приватних та донорських ресурсів, забезпечуючи їхнє цільове та ефективне використання.

Державно-приватне партнерство є одним із ключових механізмів залучення приватного капіталу до відбудови. Воно дозволяє розподіляти ризики між державою та бізнесом, залучати інноваційні технології та управлінські практики, а також реалізовувати проєкти, що потребують значних інвестицій. ДПП активно застосовується у сферах енергетики, транспорту, водопостачання та соціальної інфраструктури.

Індустріальні парки та спеціальні економічні режими створюють сприятливі умови для локалізації виробництва, розвитку експорту та залучення інвестицій. Вони забезпечують податкові стимули, інфраструктурну підтримку та спрощені регуляторні процедури, що сприяє формуванню нової промислової політики України [5, с. 25].

Післявоєнний розвиток потребує інвестицій у людський капітал: модернізації системи освіти, програм перекваліфікації, підтримки ветеранів, стимулювання повернення трудових мігрантів та розвитку науково-інноваційного потенціалу. Людський капітал виступає основою довгострокового економічного зростання.

Правові та економічні механізми формують взаємодоповнювальну систему, у межах якої правові реформи забезпечують інституційну стабільність, а економічні інструменти створюють матеріальні передумови для їхньої реалізації. Ефективність відбудови залежить від здатності держави забезпечити верховенство права, прозорість регуляторного середовища та сприятливі умови для інвестицій.

Правові та економічні механізми розвитку і відбудови України становлять комплекс взаємопов'язаних інструментів, спрямованих на модернізацію держави, підвищення її інституційної спроможності та забезпечення стійкого економічного зростання. Ефективна відбудова потребує поєднання верховенства права, прозорості управління, інвестиційної привабливості, структурної модернізації економіки та розвитку людського капіталу. Реалізація цих завдань створить передумови для формування сучасної, конкурентоспроможної та інтегрованої у європейський простір України.

Література:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 травня 2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
3. Про засади державної антикорупційної політики : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 липня 2010 р. № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
5. Про індустриальні парки : Закон України від 21 червня 2012 р. № 5018-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17>
6. Про стимулювання інвестиційної діяльності : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
7. Лібанова Е. М. Соціально-економічні виклики повоєнного розвитку України // Демографія та соціальна економіка. 2022. № 3. С. 3–19.
8. Жаліло Я. А., Білан О. С. Інституційні засади модернізації економіки України : монографія. Київ : НІСД, 2021. 256 с.

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції